

[=]

c i e m e n

centre

internacional

escarré per a les

[minories]

ètniques i les

nacions

[MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL CIEMEN

ANY 2008]

ÍNDEX

ÀMBIT DEL CONEIXEMENT

1. Recerca

Mercator - Dret i Legislació Lingüístics

- 1.1. Continuació de les línies de treball pròpies
- 1.2. Renovació i ampliació de la Xarxa Mercator de Centres sobre Diversitat Lingüística
- 1.3. Col·laboració amb la Secretaria de Política Lingüística

2. Difusió

2.1. Publicacions

- 2.1.1. Revista *Europa de les Nacions*
- 2.1.2. Diari digital *Nationalia*
- 2.1.3. CD *Els pobles i els estats de la Mediterrània*
- 2.1.4. Llibre: *L'abat de Montserrat, Aureli M. Escarré: referent per al futur*
- 2.1.5. Principals col·laboracions escrites

2.2. Exposicions itinerants

- 2.2.1. Les llengües, un gran tresor
- 2.2.2. Mots amb arrels
- 2.2.3. Les llengües a Catalunya
- 2.2.4. Punt d'informació DUNGUN
- 2.2.5. Educació i Entorn
- 2.2.6. Fotografies de Sebastiao Salgado

2.3. Altres activitats rellevants

- 2.3.1. Actes a la sala Abat Escarré (Espai CIEMEN)
- 2.3.2. Actes arreu de Catalunya

3. Centre de Documentació i arxiu

- 3.1. Biblioteca
- 3.2. Publicacions periòdiques
- 3.3. Hemeroteca
- 3.4. Arxiu
- 3.5. Visites
- 3.6. Manteniment del fons

ÀMBIT DEL RECONeixEMENT

1. Participació en organismes internacionals

- 1.1. Conferència de Nacions sense Estat d'Europa (CONSEU)
- 1.2. EURALAT

- 1.3. Fòrum Social Mundial (FSM)
- 1.4. Fòrum Social Català (FSCat)
- 1.5. Consell de Drets Humans de l'ONU (Ginebra)
- 1.6. ECOSOC, Nacions Unides (Nova York)
- 1.7. Oficina Europea de les Llengües Menys Difoses (EBLUL)
- 1.8. Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network Promoting Linguistic Diversity - NPLD)
- 1.9. Cap a una xarxa europea de centres de recerca sobre drets col·lectius i minories
- 1.10. Associació Diverslinguae

2. Altres activitats rellevants en l'àmbit internacional

3. Participació en altres entitats/organismes nacionals

- 3.1. Plataforma pel Dret de Decidir (PDD)
- 3.2. Fòrum Català per al Dret a l'Autodeterminació (FOCDA)
- 3.3. Observatori de la Llengua Catalana
- 3.4. Cercle XXI

4. Altres activitats rellevants en l'àmbit nacional

- 4.1. Onze de Setembre: Fira de la Terra i Festa de la Llibertat
- 4.2. Commemoració del 40è aniversari de la mort de l'abat Escarré i del centenari del seu naixement.

ÀMBIT DE COOPERACIÓ

1. Programes de cooperació

- 1.1. El Kurdistan turc
 - 1.1.1. Formació de formadors de llengua kurda
 - 1.1.2. Elaboració, edició i publicació de materials d'ensenyament de la llengua kurda
- 1.2. Palestina
 - 1.2.1. Formació dels joves refugiats i desplaçats palestins
 - 1.2.2. Creació del Centre d'Estudis i Documentació de la Nakba

2. Programes de Sensibilització

- 2.1. Col·laboració amb l'associació AFRICAT
- 2.2. Activitats "Amb Palestina al cor"
- 2.2. Documental sobre els moviments indígenes a l'Índia

COMUNICACIÓ CORPORATIVA

GUARDONS

ÀMBIT DEL CONEIXEMENT

1. RECERCA

Mercator - Dret i Legislació Lingüístics

Mercator és una xarxa composta de tres centres de recerca i documentació situats a tres nacions sense estat d'Europa: Frísia, Gal·les i Catalunya, creat el 1987 a partir d'una iniciativa de la Comissió Europea. Cada centre s'ocupa d'un aspecte de les llengües minoritzades de la UE: educació (Frísia), mitjans de comunicació (Gal·les) i legislació (Catalunya), posant a l'abast de tota persona interessada un centre de recursos especialitzat i un servei d'informació expert. Així mateix, la xarxa crea un espai d'intercanvi d'experiències i documentació entre les diferents comunitats lingüístiques europees.

El centre dedicat als drets lingüístics (Mercator - Dret i Legislació Lingüístics) està situat al CIEMEN. Les principals activitats durant el 2008 han estat les següents:

1.1. Continuació de les línies de treball pròpies

- Seguiment dels processos legislatius de les institucions regionals, nacionals i internacionals per a l'actualització i manteniment dels recursos documentals en línia, accessibles al web de Mercator (<http://www.ciemn.cat/mercator/>);
- Servei de consultes especialitzades gratuïtes: sol·licitud d'informació per part de diverses organitzacions europees, investigadors en la matèria i periodistes, entre ells membres de l'Acadèmia Frisona (Fryske Akademy), d'Euskarakultur, de la província de Frísia i de l'Assemblea Nacional de Gal·les (National Assembly for Wales);
- Tancament del projecte de convergència entre les bases de dades de legislació lingüística de Mercator i de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, i inici de la primera fase d'ampliació de la informació continguda a la base de dades de Mercator a 33 nous estats, d'acord amb el nou conveni a tres anys signat amb la Secretaria (vegeu apartat 1.3.).

- Publicacions:
 - S’han publicat 10 *Newsletter* (números 37 a 46), butlletí conjunt dels tres centre Mercator, amb el seguiment, per part de Mercator-Legislació, de les notícies relacionades amb la legislació lingüística als estats europeus. En cada *Newsletter* hi ha de 3 a 5 notícies d’aquest àmbit;
 - Manteniment de publicacions pròpies de Mercator-Legislació (documents de treball): encàrrec de l’elaboració d’un document de treball sobre l’asturleonés, a punt d’edició en tancar l’any;
- Participació en conferències, seminaris i altres esdeveniments rellevants d’àmbit europeu i nacional:
 - Presentació de la Xarxa Mercator en el marc de *l’ODELLEUM: Primeres Jornades sobre Llengües Minoritàries - la Codificació -*, del 27 al 28 de febrer de 2008, a la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona. (www.udg.edu/odelleum).
 - Assistència a l’XI Congrés Internacional sobre llengua i dret de l’Acadèmia Internacional de Legislació Lingüística "Dret, llengua i ciutadania global", celebrat a Lisboa (Portugal) del 16 al 19 de juliol.
 - Assistència al XII Congrés FEL: "Llengües Amenaçades i Aprenentatge de Llengües", celebrat a Ljouwert/Leeuwarden (Països Baixos), del 25 al 27 de setembre de 2008.
 - Participació en la conferència "Les llengües minoritàries com a instruments per al desenvolupament cultural de les regions", organitzada pel Consell d’Europa en col·laboració amb SWEBLUL, i celebrada el 17 d’octubre a Luleå (Suècia), per commemorar el 10è Aniversari de la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries, amb la ponència "Presentant la Declaració Universal dels Drets Lingüístics i la seva promoció a les Nacions Unides".

1.2. Renovació i ampliació de la Xarxa Mercator de Centres sobre Diversitat Lingüística

Durant el 2008 s’ha treballat perquè aquesta renovació fos possible contribuint a la presentació de la proposta de projecte presentada a les convocatòries del

Programa d'Aprenentatge Permanent de la UE per al període 2009-2011 i aprovada a final del 2008.

Són membres d'aquesta xarxa el Centre Mercator de Recerca sobre el Multilingüisme i l'Aprenentatge de Llengües / Fryske Akademy a Ljouwert/Leeuwarden; el Centre Mercator de Mitjans de Comunicació / Universitat de Gal·les a Aberystwyth; el Centre Mercator Dret i Legislació Lingüística / CIEMEN a Barcelona; l'Institut de Recerca Lingüística de l'Acadèmia Hongaresa de Ciències (*Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézet*) a Budapest, i la Universitat Mälardalens (*Mälardalens högskola*) a Eskilstuna, Suècia.

1.3. Col·laboració amb la Secretaria de Política Lingüística

El 2008 s'ha signat un conveni de col·laboració per tres anys (2008-2010) amb la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya per al manteniment de la base de dades de legislació CIEMEN-Mercator/Secretaria de Política Lingüística i la seva ampliació als Estats europeus no inclosos en la UE i als Estats de la Mediterrània no europea.

Durant aquest primer any, s'han introduït les dades corresponents a la legislació principal d'aquests estats, alhora que s'ha continuat amb el manteniment de les dades corresponents als estats que ja integraven la base de dades.

2. DIFUSIÓ

2.1. Publicacions

2.1.1. Revista *Europa de les Nacions*

Durant l'any 2008 s'han publicat 4 números de l'*Europa de les Nacions* (del 66 al 69).

Cal destacar, entre els continguts d'aquests números, el dossier dedicat a la memòria de l'abat Aureli M. Escarré (núm. 68), amb motiu d'escaure's aquest any el centenari del seu naixement i el quarantè aniversari de la seva mort. Els altres dossiers han estat dedicats a Bèlgica (núm. 66), el Tibet i la Xina (núm. 67) i els pobles indígenes al segle XXI (núm. 69).

2.1.2. Diari digital *Nationalia*

El 2008 ha estat l'any del llançament de *Nationalia*, el diari digital del CIEMEN, que va començar les seves proves en línia la darrera setmana de gener. El diari, que ha publicat ininterrompudament fins avui, ha aconseguit consolidar una periodicitat diària en els seus continguts.

El nombre de visites ha augmentat ostensiblement al llarg de l'any, tot passant de les 1.894 visites úniques (visitants diferents) del mes de març fins a les 3.550 del mes de desembre. Durant aquest primer any s'han publicat uns 370 articles en català i anglès, a més d'altres tipus d'informacions com fitxes de pobles i nacions (una vintena), entrevistes i articles d'opinió, dossiers diversos i un apartat de bibliografia, amb les referències de publicacions d'arreu del món.

També s'ha fet una aposta per augmentar la difusió del mitjà a través de diversos canals. En primer lloc, s'ha fet una campanya publicitària de llançament al setmanari *El Temps* (febrer-març, anunci inserit en 4 exemplars diferents); una campanya al diari digital *directe.cat*, de sis mesos de duració, i una altra a vilaweb, durant dues setmanes.

D'altra banda, és destacable l'acord arribat amb *directe.cat* per intercanviar informació a canvi de publicitat. Setmanalment, *Nationalia* cedeix un article a *directe.cat* (concretament, una peça del dossier "Pobles i nacions d'avui", que constitueix el seu 'Canal Nacions') a canvi d'un enllaç amb *Nationalia*.

També s'ha continuat amb les polítiques per donar a conèixer el mitjà a través d'altres canals: enviaments de correus explicatius del projecte, atenció als mitjans interessats i presentacions en públic, com les fetes l'edifici Octubre de València el 2 de febrer, a l'Espai CIEMEN de Barcelona el 8 d'abril i a la Mostra d'Entitats dels Països Catalans, a Barcelona, l'11 de setembre.

2.1.3. CD Els pobles i els estats de la Mediterrània

Durant l'any 2008 s'ha editat el material didàctic sobre els pobles de la Mediterrània realitzat amb el suport del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, en el marc de la campanya "La Mediterrània, una cruïlla de pobles" i elaborat durant el 2007.

El CD és destinat primordialment a les escoles, tant per a l'últim cicle de l'educació primària com per a la secundària, encara que pot ser útil per als pares i docents o el públic en general.

El material ha consistit en l'elaboració d'un CD amb el contingut següent:

- mapa sobre els diferents pobles i llengües de la Mediterrània (a partir dels mapes del CIEMEN);
- informació sobre cadascun dels pobles (població, territori, situació política, etc.) i de les llengües (filiació, nombre de parlants, territori, nom autòcton...) i també, subsidiàriament, dels estats;
- activitat didàctica/joc inicial, pensat bàsicament per a l'educació primària;
- activitat didàctica/joc avançat, adreçat més específicament a l'educació secundària.

Per facilitar-ne la difusió, a més del CD, se n'ha fet una versió en línia accessible des del web del CIEMEN.

2.1.4. Llibre: *L'abat de Montserrat, Aureli M. Escarré: referent per al futur*

En el marc de la commemoració del centenari del naixement de l'abat Escarré i del quarantè aniversari de la seva mort, la Fundació pels Drets Col·lectius dels Pobles, amb el suport de la Secretaria de Relacions Institucionals de la Generalitat de Catalunya, dins el programa del Memorial Democràtic, ha editat una miscel·lània sobre l'abat, promoguda i dirigida pel president del CIEMEN, Aureli Argemí, i prologada per l'actual abat de Montserrat, dom Josep M. Solé i Canals. En el llibre, intitulat *L'abat de Montserrat, Aureli M. Escarré: referent per al futur*, hi han participat més de quinze personalitats rellevants del nostre país que van conèixer de prop l'abat.

2.1.5. Principals col·laboracions escrites

Article d'Aureli Argemí "Any de les llengües, any dels drets lingüístics", per a la revista *1948*, de la Federació de Drets Humans, dins el seu número *Especial: 60è aniversari* (tardor 2008, pàg. 21).

Article d'Aureli Argemí "Després de les Autonomies" per a revista basca *Eliza* 2000.

Col·laboració d'Aureli Argemí, amb el text "Il mare linguistico del Mediterraneo", en la revista *Autonomie – idee per il Friuli* (núm. 14-15, 2008), que recull les ponències i comunicacions presentades en la 3a taula rodona del Grup d'Estudis Històrics i Socials Pordenone, celebrada al CIEMEN (vegeu apartat 2.3.1.)

2.2. Exposicions itinerants

El CIEMEN ha continuat fent la promoció de les exposicions ja existents en itinerància per les poblacions de Catalunya ("Les llengües un gran tresor" i "Mots amb arrels", "Les llengües a Catalunya", "Dungun, punt d'informació sobre llengües", "Educació i entorn", "Terra, fotografies de Sebastiao Salgado" i "Vida i obra de Jaume Fuster") i n'ha afegit una de nova: "Conviure / Com viure", fruit de la col·laboració amb el Departament d'Educació, que començarà a itinerar el 2009.

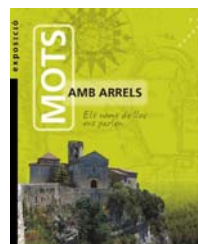
2.2.1. Les llengües, un gran tresor és una exposició sobre la diversitat

lingüística elaborada pel Comitè de Seguiment de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics (CSDUDL). L'exposició s'acompanya del joc informàtic "Eurolang", d'informació sobre les llengües d'Europa.

Durant el 2008, l'exposició ha recorregut les localitats de Tarragona, Riudoms, Gelida, Terrassa, Solsona, Ripollet, Barcelona, Valls, Sant Vicenç de Castellet, Llagostera, Mollet del Vallès i Salou, amb un total de 8.474 visitants.

2.2.2. Mots amb arrels és una exposició sobre la toponímia de Catalunya

realitzada conjuntament per la Generalitat de Catalunya i la Fundació Caixa de Sabadell. Durant el 2008 ha estat a les localitats següents: Capellades, Sant Vicenç de Castellet, el Masnou, Torroella de Montgrí, Sant Celoni, Rubí, Vila-seca, Vic i Mataró, amb un total de 2.777 visitants.

2.2.3. Les llengües a Catalunya, exposició elaborada pel Grup Gela (Grup d'Estudi de Llengües Amençades) de la Universitat de Barcelona, que dona a conèixer la diversitat lingüística existent al nostre país com a resultat de les migracions dels darrers anys, durant l'any 2008 ha itinerat pels municipis de Palafrugell, Vila-Seca, Sant Pere de Ribes, Alcanar, Terrassa, Capellades, Olot, la Llera de Ter, Sant Boi, el Vendrell, Calaf, Badalona, Sant Andreu de la Barca i Santa Coloma de Gramenet. Ha rebut un total aproximat de 9.000 visitants.

2.2.4. DUNGUN és un punt d'informació sobre la diversitat lingüística per als centres de secundària, sorgit de l'exposició "Les llengües a Catalunya" i produït pel Departament d'Educació. El fet d'estar concebut per a un sol centre cada vegada n'ha dificultat la itinerància i només ha estat als municipis de Tarragona i Amposta.

2.2.5. Educació i Entorn és una mostra de les activitats que s'estan realitzant a diverses poblacions de Catalunya, en el marc dels Plans Educatius d'Entorn, que poden ser models de bones pràctiques educatives. És produïda pel Departament d'Educació i ha estat a les localitats de Llera de Ter, Lloret de Mar, Santa Margarida de Montbui, Blanes, el Masnou, Cerdanyola del Vallès, Santa Coloma de Gramenet i Vila-seca.

2.2.6. Sebastião Salgado és un recull de fotografies sobre el *Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra (MST)* del Brasil. En el 2008 s'han restaurat els quadres malmesos i ha estat exposada al Centre Cultural Can Fabra de Barcelona durant tot l'estiu.

Totes exposicions anteriors (excepte la darrera) estan incloses en el catàleg d'activitats promogudes pel Departament d'Educació dins els Plans Educatius d'Entorn.

Les que han tingut més èxit han estat "Les llengües un gran tresor" i "Les llengües a Catalunya", perquè connecten molt directament amb la realitat dels centres educatius, fins al punt que les demandes han superat les possibilitats reals del calendari.

La informació sobre les exposicions és disponible a la web del CIEMEN:
<http://www.ciemem.cat/exposicions.htm>

Aquest any també s'ha començat la traducció de l'exposició les "Llengües un gran tresor" a l'occità, fruit d'una subvenció de l'Obra Social de la Caixa, així com l'elaboració d'una de nova sobre les llengües parlades a Catalunya, amb el Grup Gela, fruit d'una subvenció de l'Obra Social de la Caixa de Sabadell.

2.3. Altres activitats rellevants

Durant l'any han visitat la seu del CIEMEN diverses persones, a títol individual i en grup, amb predomini dels estudiants universitaris estrangers. Totes s'han interessat pels objectius del CIEMEN i per les activitats que duu a terme, i han apreciat el treball pedagògic i el fet que l'entitat contribueixi a difondre la idea que la unió, la convivència i la pau només són possibles a través del respecte a la diversitat i a la defensa dels drets humans, individuals i col·lectius, fonament de la democràcia.

A més, el CIEMEN ha promogut activitats a la sala d'actes de la Fundació i ha participat en activitats organitzades arreu del territori nacional. Entre elles, destaquem:

2.3.1. Actes a la Sala Abat Escarré (Espai CIEMEN)

- 5 de febrer. Conferència: "Gaza: estat de dret o llei de la Selva" amb Raji Sourani, director del Centre Palestí per als Drets Humans de Gaza. Acte coorganitzat amb la Casa Àrabe de Madrid.

- 2 d'octubre. Participació en la taula rodona d'història: "Identitat, Europa, Mediterrània. Autonomia i noves relacions internacionals mediterrànies" organitzada pel Grup d'Estudis Històrics i Socials Pordenone conjuntament amb els Amics del Friül (Fologar Furlan) de Barcelona i el CIEMEN.

- 5 de novembre. Conferència d'Abdullah Demirbas, alcalde il·legalitzat del DTP, del Districte de la Muralla de Diyarbakir (Kurdistan Nord). Acte coorganitzat amb Sodepau i Aralar.

- 14 de novembre. Celebració del seminari internacional "Pobles sense estat, globalització, drets col·lectius i el procés del Fòrum Social Mundial", en el marc de les activitats preparatòries de l'FSM (vegeu "Reconeixement" apartat 1.3.)

- El CIEMEN també ha participat en diferents actes organitzats per altres entitats que tenen la seu dintre de l'Espai Ciemen.

2.3.2. Actes arreu de Catalunya

- 17 de gener. Entrevista al president de l'entitat, Aureli Argemí, a la Televisió d'Esplugues (centre que difon a altres televisions locals els seus programes) sobre el tema "El treball del CIEMEN per als drets lingüístics", en el marc de l'Any Internacional de les Llengües.

- 17 de gener. Assistència, per invitació, a la conferència del lehendakari Ibarretxe "Quin futur volen els bascos", sobre la seva proposta de consulta popular.

- 14 de març. Reunió d'Aureli Argemí a la Direcció General d'Acció Cívica de la Generalitat, com a membre del jurat per al premi Serra i Moret sobre temes de civisme.

- 10 d'abril. Conferència d'Aureli Argemí a Perpinyà, organitzada per l'Ajuntament, sobre "Pau, pacifisme i pacificació", en el marc del mil·lenari de l'Abat Oliba, inspirador de la Treva de Déu, bisbe d'Elna, abat de Cuixà i Ripoll, i fundador de Montserrat.

- 16 d'abril. Presentació a la Llibreria Catalunya del llibre col·lectiu titulat *Catalunya, estat de la nació*, en el qual hi ha un capítol del president del CIEMEN, Aureli Argemí.

- 22 d'abril. Conferència d'Aureli Argemí al Casal d'Europa de Sabadell, titulada: "Les nacions sense Estat d'Europa: què aporten a la Unió Europea?"

- 18 d'octubre. Participació del vicepresident del CIEMEN, Carles Riera, en el programa d'Esplugues TV: "La Clau de la nostra història: Lluís Maria Xirinacs".
- 2 de novembre. Conferència d'Aureli Argemí sobre els drets lingüístics a la Universitat de Lleida.

3. CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I ARXIU

3.1. Biblioteca

S'han inclòs a la base de dades les 2/3 parts de les matèries corresponents als diversos apartats del centre (Generalitats, Minories, Drets Humans, Nacions sense estat, etc.) que encara no hi eren.

3.2. Publicacions periòdiques

S'ha acabat la introducció a la base de dades de la relació de les publicacions periòdiques existents al Centre corresponents als Països Catalans i a diverses nacions sense estat d'Europa (Aosta, Bretanya, Còrsega, Escòcia...) iniciada l'any 2007 (950 en total). La major part són en la llengua original i/o bilingües. També s'ha incrementat el nombre de revistes i altres publicacions periòdiques amb les quals el CIEMEN fa intercanvi de la seva revista *Europa de les Nacions*.

3.3. Hemeroteca

Ampliació de l'hemeroteca amb les notícies rebudes a través de les llistes d'informació d'Internet, que es guarden en format pdf. La manca de temps fa que no sigui una feina feta exhaustivament. Les fonts provenen generalment dels diaris *Avui*, *El Periódico* (versió en català), *El País*, *La Vanguardia* i *Le Monde Diplomatique*.

També s'ha començat la digitalització dels diversos articles de premsa existents al centre en suport paper. Es guarden en format pdf.

3.4. Arxiu

S'ha començat a organitzar l'arxiu fotogràfic i audiovisual del CIEMEN i a establir-ne la BDD.

3.5. Visites

Hem rebut investigadors estrangers (llicenciats en Filologia o Dret) a la biblioteca per recerca d'informació sobre "legislació de les llengües minoritàries" i estudis comparatius del nacionalisme català-friülès per acabar les seves tesis doctorals .

S'han rebut consultes per telèfon i per correu electrònic sobre el Centre i el seu contingut.

3.6. Manteniment del fons

S'ha mantingut l'increment del fons bibliogràfic del centre de documentació bàsicament amb llibres arribats per fer-ne la ressenya a les publicacions del CIEMEN o cedits directament.

ÀMBIT DEL RECONeixEMENT

1. PARTICIPACIÓ EN ORGANISMES/ENTITATS INTERNACIONALS

1.1. Conferència de Nacions sense Estat d'Europa (CONSEU)

En el marc del procés de refundació de la CONSEU, el CIEMEN va convocar a principis d'enguany un seguit de personalitats representatives de les seves respectives nacions sense estat, històricament vinculades a la construcció europea des dels drets dels pobles i a la mateixa CONSEU, per tal de constituir un Consell Internacional de la CONSEU. La creació d'aquest estament deliberatiu respon a la necessitat de preparar la propera edició de la CONSEU amb garanties, contingut teòric i polític i diversitat d'actors.

Yann Choucq (Bretanya), Diego Corraïne (Sardenya), Mikel Muñoa (País Basc), Xabier Macias (Fundació Galiza Sempre), Joe Middleton (Escòcia), Ned Thomas (Gal·les), Ferruccio Clavora (Friül), Guido Corniolo i Alessia Demé (Vall d'Aosta), juntament amb el CIEMEN, van respondre a la convocatòria. Günther Anders (Flandes) i Eóin O'Bróin (Irlanda del Nord) van excusar la seva absència. Del 15 al 18 de febrer de 2008, doncs, en un seguit de reunions celebrades a la Residència Martí Codolar de Barcelona, va quedar constituït el Consell Internacional de la CONSEU i un primer pla de treball. El tema central de la propera edició de la CONSEU i, per tant, el tema de treball de la reunió del seu Consell Internacional, queda fixat en: "Un nou discurs per a Europa des de les nacions sense estat".

Del camí traçat en aquest primer pla de treball, el Consell Internacional ha reeixit a realitzar tres de les visites sobre el terreny que s'hi preveïen (el Friül, la Vall d'Aosta i el Tirol del Sud), de la mà del CIEMEN:

- 14-15 maig: reunió a Bozen, Tirol del Sud, amb un equip de l'Acadèmia Europea, per a preparar la propera CONSEU (tema: estudi i confluència de les terminologies referides a les nacions sense estat).
- 17 maig: reunió a Udine (Friül) per a preparar la CONSEU.

Alhora, de la mà de la Fundació Galiza Sempre, la CONSEU va organitzar un seminari preparatori a Santiago de Compostela (7 i 8 de novembre), amb la participació destacada de l'eurodiputada Jill Evans (Plaid Cymru, Gal·les); l'exeurodiputat pel BNG, Camilo Nogueira; el vicepresident de la Xunta de

Galícia, Anxo Quintana (BNG); el director de l'Aliança Lliure Europea, Günther Dauwen (Flandes); el president de la Fundació Galiza Sempre, Xosé Manuel Beiras; així com diversos membres del Consell Internacional de la CONSEU i altres personalitats del camp nacionalitari de Galícia.

1.2. EURALAT

El CIEMEN ha continuat amb el seu compromís actiu en la xarxa internacional EURALAT, participant en les seves activitats i reunions.

A final del mes de maig va tenir lloc una nova reunió de la xarxa internacional EURALAT, xarxa que aplega algunes de les organitzacions dinamitzadores del Fòrum Social Mundial i els processos que l'acompanyen. En aquesta ocasió, al voltant d'una fira d'economia ecològica i social que se celebrava a Florència, EURALAT es va reunir per preparar el proper Fòrum Social Mundial.

Fruit d'aquestes reunions, i a proposta de la Coordinadora Andina d'Organitzacions Indígenes (CAOI), es projecta celebrar un Fòrum Crisi de Civilitzacions en el marc del proper Fòrum Social Mundial del 2009 (vegeu apartat següent).

1.3. Fòrum Social Mundial (FSM)

1.3.1. Preparació de l'Espai pels Drets Col·lectius dels Pobles

Enguany el CIEMEN ha centrat els seus esforços en l'àmbit del Fòrum Social Mundial per tal de preparar la presència de les nacions sense estat, així com la introducció de la temàtica dels drets col·lectius dels pobles, en la propera edició de l'FSM, que tindrà lloc a Belém do Pará (Amazònia, Brasil), a finals de gener de 2009.

En concret, el CIEMEN va desplaçar-se a Lima (Perú), amb motiu de la celebració de la 3a Cimera dels Pobles, per tal de contactar amb les organitzacions indígenes i proposar-los la seva participació al futur Espai pels Drets Col·lectius dels Pobles, al Fòrum Social Mundial. Seguidament, a través d'un programa de sensibilització signat amb l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, el quart trimestre de l'any el CIEMEN va realitzar tres trobades regionals amb

diferents pobles i nacions sense estat per preparar el Fòrum Social Mundial de 2009:

- Setembre: a Malmö (Suècia) i Copenhaguen (Dinamarca), coincidint amb la celebració del 5è Fòrum Social Europeu. A la reunió hi van assistir representants de Galícia, el País Basc, Cornualla, Còrsega i Gal·les, i també es va contactar amb delegats kurds i palestins.
- Octubre: a Guatemala, coincidint amb la celebració del 3r Fòrum Social de les Amèriques, es van celebrar diverses reunions amb representants dels pobles maputxe, aimara, quítxua i maia, però també es va contactar amb delegats de Puerto Rico i el Quebec presents al fòrum.
- Novembre: a Barcelona es va celebrar, entre els dies 13 i 15 de novembre, la darrera reunió internacional preparatòria de l'FSM, que va convocar delegats de Kosovo, Tàmil Eelam, Palestina, Kurdistan, Balutxistan, poble amazic, poble tuareg, poble gitano, País Basc, Galícia, País Maputxe, Sàhara Occidental, Friül, Còrsega i Sardenya.

Alhora, s'hi va celebrar un seminari internacional, obert al públic, sota el títol "Pobles sense estat, globalització, drets col·lectius i el procés del Fòrum Social Mundial". Al voltant de 70 persones van assistir al

llarg de tot el divendres 14 de novembre a les diferents taules de debat del seminari internacional (vegeu "Coneixement" apartat 2.3.1.).

1.4. Fòrum Social Català (FSCat)

Responent a la crida per al Dia d'Acció Global fet pel Fòrum Social Mundial de Nairobi 2007, el CIEMEN va participar, al juliol de 2007, en una reunió d'una cinquantena d'entitats a l'edifici de Justícia i Pau (per tal com la crida la feia aquesta ONG), on s'acordà respondre a la crida del Fòrum Social Mundial amb l'organització del primer Fòrum Social Català.

El CIEMEN va col·laborar activament en tot el procés preparatori, defensant en particular que el Fòrum Social Català no fos discriminatori envers els catalans i

les catalanes de fora de les quatre províncies que conformen la Comunitat Autònoma de Catalunya. És a dir, defensant el marc nacional català com a marc referencial per al Fòrum Social Català. Finalment, l'FSCat es realitzà a final de gener de 2008, a l'edifici històric de la Universitat de Barcelona (plaça Universitat) amb un èxit notable de públic.

En el marc de l'FSCat, Sobirania i Progrés, la Fundació Josep Irla i el CIEMEN convocaren el seminari "L'autodeterminació, el dret de decidir el nostre futur", que va tenir una assistència d'aproximadament 100 persones, amb la sala plena. De forma indirecta també, el CIEMEN va contribuir a situar el marc Països Catalans i la perspectiva sobiranista en tots els eixos del Fòrum.

Les activitats coorganitzades o impulsades pel CIEMEN tingueren una assistència de públic nombrosa i el CIEMEN es féu també càrrec de part de la comissió de portaveus de l'FSCat.

1.5. Consell de Drets Humans de l'ONU (Ginebra)

Durant el 2008 el CIEMEN, com a representant del Comitè de Seguiment de la Declaració Universal de Drets Lingüístics (DUDL), ha emprès el camí del Consell de Drets Humans per portar la DUDL al merescut reconeixement internacional.

El 2008 ha significat, doncs, l'entrada del CIEMEN en l'àmbit de treball del Consell de Drets Humans de l'ONU. Malgrat no tenir estatus consultiu ECOSOC propi, el CIEMEN ha estat treballant tot l'any, a través dels permisos gestionats per EBLUL, en una iniciativa de promoció dels drets lingüístics en el marc del Consell de Drets Humans de l'ONU a Ginebra. Coincidint amb l'any Internacional de les Llengües, proclamat per la mateixa ONU, la idea del CIEMEN era aconseguir una primera declaració del Consell de Drets Humans favorable a l'obertura de processos que portessin, tard o d'hora, a l'adopció o redacció de la Declaració Universal de Drets Lingüístics.

Les gestions amb el Consell de Drets Humans de l'ONU comencen el 21 gener, a la seu de l'ONU a Ginebra, amb una entrevista amb el senyor Costea, ambaixador de Romania i president del Consell. El tema de la entrevista fou la preparació de la presentació d'una proposta per tal que l'ONU es pronunciï a favor dels drets lingüístics.

Les gestions des d'abril fins a setembre (període de reunions del Consell) foren intenses (amb les ambaixades, relators especials, consells de savis, etc.).

Cal destacar dues dates importants, el 18 de juny i el 17 de setembre:

- 18 de juny: el CIEMEN, amb el suport de Linguamón i la col·laboració del Pen Club català (representat pel professor Josep M. Terricabras), va organitzar una conferència a d'interior de la seu de l'ONU, amb el suport i cobertura de les missions diplomàtiques de Bolívia i Armènia, per explicar als membres del Consell de Drets

Humans tant la conveniència de la iniciativa en favor dels drets lingüístics com el fons i els detalls. L'acte comptà amb la presència d'una desena de delegacions diplomàtiques i els conferenciants foren Aureli Argemí (CIEMEN), Néasa Ni Chinneide (EBLUL, Irlanda), Antoni Mir (Linguamón) i Josep Maria Terricabras (PEN Club).

- 17 de setembre: durant la segona setmana de la darrera sessió anual de reunions del Consell de Drets Humans (9a sessió ordinària), el CIEMEN va fer una intervenció oral en el ple del Consell de Drets Humans, de la qual es va encarregar el president de l'entitat catalana, Aureli Argemí. Paral·lelament, el CIEMEN va reeixir a presentar oficialment un document en les diverses llengües oficials a l'ONU on s'exposava la iniciativa i se'n sol·licitava l'adopció als

diferents Estats membres del Consell de Drets Humans.

1.6. ECOSOC, Nacions unides (Nova York)

L'any 2007 el CIEMEN va enviar una sol·licitud a la seu de l'ONU a Nova York per optar a gaudir de l'estatus consultiu ECOSOC. Aquest estatus permet participar com a ONG consultiva de l'ONU en diversos organismes, tals com la UNESCO, el Consell de Drets Humans o l'OIT.

Durant el 2008, més concretament la primera setmana d'agost, el CIEMEN va rebre la notificació que la seva sol·licitud havia estat acceptada en primera instància per entrar en el procediment d'acceptació. Arran d'aquesta

acceptació, el CIEMEN ha de respondre a una sèrie de preguntes i correccions respecte a la sol·licitud, abans que aquesta passi al segon nivell, el d'examen per part dels Estats membres del Comitè per a les ONG (14 estats que es reuneixen al gener i al maig per acceptar o rebutjar les sol·licituds d'estatus consultiu ECOSOC).

El mes de novembre, una nova notificació oficial al CIEMEN confirma que la sol·licitud ha passat el primer nivell i que ara passa a ser examinada pels Estats membres. Per tant, el CIEMEN ha estat convocat a Nova York el mes de gener de 2009, atès que un punt a l'ordre del dia de la reunió del Comitè per a les ONG de l'ONU és l'avaluació i, si escau, posterior acceptació de la sol·licitud del CIEMEN per obtenir l'estatus consultiu esmentat. El CIEMEN, doncs, prepara el viatge de Verena Graf, la seva representant a Ginebra, per fer tasques de *lobby* i consulta els dies previs a la reunió del Comitè per a les ONG.

1.7. Oficina Europea de les Llengües Menys Difoses (European Bureau for the Lesser Used Languages - EBLUL)

El CIEMEN forma part de l'EBLUL des del 1986 com a membre actiu i representant de la comunitat lingüística catalana dins l'Estat espanyol i Europa.

El Comitè EBLUL Estat espanyol està format pel CIEMEN (llengua catalana), la fundació Aurten Bai (èuscar) i l'Asociación Sociopedagógica Galega / A Mesa pola Normalización Lingüística (llengua gallega).

El CIEMEN ha participat en el simposi de l'EBLUL, celebrat a Gdansk (Polònia), en el marc del *Partnership for Diversity* (PFD) de l'11 al 13 de setembre. El PFD 2008 estava dedicat al tema: "Política Lingüística i les Regions a Europa: és seriosa la Unió Europea respecte a les Llengües Regionals i Minoritàries?".

1.8. Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network Promoting Linguistic Diversity - NPLD)

EL CIEMEN forma part de la Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network Promoting Linguistic Diversity - NPLD), xarxa paneuropea que engloba llengües constitucionals, regionals i d'estats petits per promoure la diversitat lingüística en el context d'una Europa multilingüe.

La xarxa està formada per més de 20 membres entre governs, institucions i entitats europeus, que hi participen a diferents nivells. Els objectius de la xarxa són compartir les millors pràctiques en planificació lingüística i crear projectes conjunts, basats en la llengua, entre els seus membres.

També és un dels seus objectius ser un grup de pressió per mantenir en l'agenda del Parlament Europeu, de la Comissió Europea i del Consell d'Europa les llengües regionals i dels Estats petits. Els temes inclouen la igualtat i els drets lingüístics.

El 12 de juny el CIEMEN va participar en l'assemblea general de socis, celebrada a Brussel·les per a la constitució formal de la xarxa i l'inici de les activitats.

1.9. Cap a una xarxa europea de centres de recerca sobre drets col·lectius i minories

El CIEMEN es va reunir a mitjan desembre amb l'Arxiu sobre el Nacionalisme Flamenc (ADVFN), fundació flamenca amb seu a Antwerpen que es dedica a recollir i arxivar tota la producció i materials del nacionalisme flamenc en defensa de la llengua i de l'autogovern. En la reunió esmentada, l'ADVFN va proposar al CIEMEN la seva adhesió com a membre actiu en la preparació d'un programa europeu que té com a objectiu últim configurar una xarxa europea de centres de recerca sobre nacions sense estat, drets col·lectius, minories i llengües minoritzades. El projecte, en concret, du per nom NISE (Nationalist Intermediary Structures in Europe) i el CIEMEN s'hi ha adherit, valorant positivament l'encaix d'aquesta proposta amb l'objectiu de l'entitat, exposat en el seu Pla Estratègic 2008-2012, d'articular el CIEMEN en una xarxa europea de centres similars.

1.10. Associació Diverslinguae

Durant el 2008 s'ha treballat per a la constitució de l'associació "Diverslinguae", fundada pel CIEMEN juntament amb entitats del País Basc i Galícia, totes elles membres del comitè de l'EBLUL a l'Estat espanyol.

L'objectiu de l'associació és intentar incidir en la política lingüística de l'Estat espanyol vers la seva diversitat lingüística, per fer que la societat civil espanyola conegui millor la realitat plurilingüe de l'Estat i la reconegui.

El 30 setembre es va presentar la nova associació al Ministeri d'Administracions Públiques de Madrid i va ser presentada públicament a Santiago de Compostela en una roda de premsa celebrada el 16 de desembre.

L'associació espera iniciar els seus projectes durant el 2009.

2. ALTRES ACTIVITATS RELLEVANTS EN L'ÀMBIT INTERNACIONAL

El CIEMEN ha estat convidat a participar en diverses activitats de caràcter internacional. A més de les relacionades en els apartats corresponents als diferents organismes internacionals de què forma part, les principals han estat:

- 28 de gener. Trobada a Florència amb el professor Michelucci per a establir una col·laboració del seu centre bibliogràfic especialitzat en pobles amenaçats, nacions sense estat i minories amb el nostre diari digital *Nationalia*.
- 23 d'abril. Reunió, a Barcelona, amb alcaldes de la terra del ladins (Alps, província de Trento) i representants de la Vall d'Aran per a preparar un seminari sobre les possibilitats de desenvolupament lingüístic, cultural... de poblacions distintes demogràficament exigües.
- 29-31 d'octubre. Participació de l'Àrea de Cooperació en la "Iniciativa de Bilbao: per una pau justa a Palestina", impulsada per la xarxa MEWANDO (Middle East Without Wars And Oppressions), d'organitzacions d'arreu del món, i celebrada a Bilbao.
- 25 de novembre. Participació de Maria Areny com a moderadora de la taula rodona "Literatures americanes: de l'oralitat a l'escriptura", en el V Fòrum de Llengües Ameríndies, celebrat a Barcelona i Girona del 25 al 28 de novembre i organitzat per la Casa Amèrica Catalunya.
- 11 de desembre. Conferència d'Aureli Argemí sobre els límits de l'autonomia de Catalunya en ocasió de la presentació al Parlament italià

(Roma) d'un llibre de F. Stevenin sobre Bruno Salvadori, líder de l'Union Valdotaïne.

3. PARTICIPACIÓ EN ALTRES ENTITATS/ORGANISMES NACIONALS

El CIEMEN ha participat en els diferents actes organitzats per entitats de les quals és membre, bé corporativament, bé de manera individual però en tant que CIEMEN, entre elles: Plataforma pel Dret de Decidir (PDD), Fòrum Català per al Dret a l'Autodeterminació (FOCDA), Observatori de la Llengua, Europa Diversa, Noves Bases de Manresa, Grup Sobiranista i Cercle XXI.

3.1. Plataforma pel Dret de Decidir (PDD)

Durant l'any 2008, les principals activitats de la Plataforma pel Dret de Decidir han estat la recollida de signatures per demanar el Dret del Parlament Català a convocar referèndums i la presentació de les signatures al Parlament de Catalunya el 29 de novembre, conjuntament amb Sobirania i Progrés, com a cloenda de la campanya "Decideixo Decidir".

Aquesta campanya, iniciada un any i mig abans, es basa en la recollida de signatures perquè el Parlament de Catalunya tingui la potestat de convocar referèndums sense haver de demanar permís al Govern espanyol, és a dir, que el poble de Catalunya pugui decidir lliurement el seu futur (d'acord amb el nou marc legal que preveu l'Estatut, el Govern de la Generalitat podrà convocar consultes populars, però sempre sota la supervisió del Govern de Madrid).

El CIEMEN continua donant també el seu suport a la PDD en dos àmbits bàsics:

- Infraestructura: mitjançant la cessió de l'Espai des d'on es realitza el dia a dia de la Plataforma, i posant a la seva disposició les sales de l'Espai CIEMEN per a la celebració d'assemblees i reunions, així com els magatzems...i, en general, totes les infraestructures.
- Col·laboració en l'àmbit informàtic, logística... i en l'organització dels diversos actes de la Plataforma. També té un paper rellevant en les decisions de caire organitzatiu i polític.

3.2. Fòrum Català per al Dret a l'Autodeterminació (FOCDA)

Com a membre del Fòrum Català per al Dret a l'Autodeterminació (FOCDA) el CIEMEN ha col·laborat en un estudi sobre les noves idees i formes d'aplicar el dret a l'autodeterminació als pobles que encara avui no poden exercir-lo.

3.3. Observatori de la Llengua Catalana

El CIEMEN, que és una entitat fundadora de l'Observatori, participa en les seves reunions i dona el seu parer sobre els diversos informes que el mateix Observatori elabora i publica durant l'any sobre l'estat de la llengua catalana.

3.4. Cercle XXI

Participació en les reunions d'aquesta entitat que reuneix, periòdicament, diverses persones del món acadèmic i associatiu, per estudiar les respostes que cal donar a les situacions difícils per què passa la llengua catalana.

4. ALTRES ACTIVITATS RELLEVANTS EN L'ÀMBIT NACIONAL

4.1. Onze de Setembre: Fira de la Terra i Festa de la Llibertat

El CIEMEN, conjuntament amb altres entitats, participa la Comissió Onze de Setembre, responsable de l'organització dels actes que es celebren a l'Arc de Triomf el dia Onze de Setembre i que tenen com a actors membres de la societat civil.

Alhora, el CIEMEN col·labora amb el col·lectiu Gent de la Terra en l'organització de la Fira de la Terra, que aplega més d'un centenar d'entitats i moviments socials a l'Arc del Triomf de Barcelona.

Enguany el CIEMEN va organitzar al seu estand una exposició sintètica sobre la feina i els objectius de l'entitat, i va presentar públicament el CD didàctic / joc "Els pobles i estats de la Mediterrània" i el diari digital *Nationalia*.

4.2. Commemoració del quarantè aniversari de la mort de l'abat Escarré i del centenari del seu naixement

El president del CIEMEN, Aureli Argemí, va participar, a l'Arboç, en l'acte institucional de celebració del centenari del naixement de l'abat Aureli Escarré, celebrat el 15 d'abril.

Els principals actes de commemoració organitzats per l'entitat que porta el nom de l'abat es van fer el 21 d'octubre, dia del 40è aniversari de la mort de l'abat:

- Al matí, una delegació del CIEMEN va anar a Montserrat, on va participar en la missa conventual recordant l'abat Escarré i va dipositar d'un ram de flors a la seva tomba.

- A la tarda es va celebrar, al Palau de la Generalitat, un acte de commemoració sobre la figura històrica de l'abat Escarré, presidit pel vicepresident de la Generalitat, J. L. Carod-Rovira, acompanyat del secretari de Relacions Institucionals i Participació del Departament d'Interior, Josep Vendrell, l'abat de Montserrat, Josep M. Soler, i el president del CIEMEN, Aureli Argemí.

La commemoració va reunir més de tres-centes persones -i un centenar més en una sala adjunta, que van poder seguir l'acte a través d'una pantalla- i va tenir com a eix central la conferència pronunciada per mossèn Josep Bigordà, teòleg i periodista, amb el títol: *L'abat Escarré, en el context de l'Església catalana resistent*.

Al final de l'acte es va repartir entre els assistents el llibre miscel·lània sobre l'abat: *L'abat de Montserrat, Aureli M. Escarré: referent per al futur* (vegeu "Coneixement", apartat 2.1.4.).

ÀMBIT DE COOPERACIÓ

Durant l'any 2008 el CIEMEN ha avançant en la consolidació de l'àrea de cooperació al desenvolupament i en l'enfortiment de les relacions amb les seves contraparts internacionals. A més dels programes iniciats el 2007, s'ha començat una línia de sensibilització de la població catalana sobre Palestina mitjançant la difusió de la seva identitat cultural, dins el marc de la campanya "Amb Palestina al cor".

1. PROGRAMES DE COOPERACIÓ

1.1. El Kurdistan turc

1.1.1. Formació de formadors de llengua kurda

Durant el 2008 s'ha desenvolupat el projecte de col·laboració, subvencionat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, entre CIEMEN i l'entitat Kurdi-der, amb seu a Diyarbakir (Kurdistan turc), per a la formació de professorat de llengua kurda.

La situació cultural i lingüística del poble kurd avança tímidament cap a un desenvolupament d'estructuració de la societat civil kurda i un enfortiment dels seus trets culturals i tradicions represaliats durant moltes dècades. Tot i així, el poble kurd mostra una voluntat clara de potenciació i conservació dels seus trets culturals a través d'activitats pel Kurdistan Nord. Actualment l'ensenyament de la llengua kurda és permès en l'àmbit privat i a través de tallers com a aprenentatge de segona llengua (mai com a primera llengua). Hi ha, però, una gran mancança tant de professorat capacitats com de materials didàctics adequats. És en aquest context que l'associació Kurdi Der ha format 500 professors d'arreu del territori per a l'ensenyament de la llengua kurda, a través de classes durant un període de sis mesos amb l'elaboració dels materials didàctics corresponents.

El projecte, a banda de l'èxit quantitatiu, ha donat un impuls qualitatiu i d'autovaloració envers la societat civil, la llengua i la cultura pròpies. També ha afavorit la cooperació internacional, ja que la situació política i d'oblit de la població kurda fa que no hi hagi pràcticament cooperació dins el seu territori.

Des del mes de setembre i de forma voluntària, aquests professors fan classes de kurd en els seus pobles de residència, estesos arreu del territori a través de les sucursals de Kurdi Der.

1.1.2. Elaboració, edició i publicació de materials d'ensenyament de la llengua kurda

El CIEMEN col·labora en la realització d'aquest projecte, subvencionat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, amb l'Institut Kurd d'Istanbul, que és qui l'ha dissenyat i l'està executant.

L'objectiu del projecte és ajudar el poble kurd a preservar la seva identitat, mitjançant la conservació de la llengua i la cultura, i donar-li eines per transferir-les a les properes generacions.

L'acció consisteix en la preparació d'un material per a l'ensenyament de la llengua kurda, mitjançant tècniques d'educació modernes. Es treballen tant les habilitats de comprensió i expressió escrita (lectura i escriptura) com les de llengua oral (escolta i parla).

L'objectiu final és l'elaboració de cinc llibres –quatre per a adults i un per a infants-, uns de destinats a les persones kurdes que han oblidat la seva llengua o que no saben escriure-la a causa de les polítiques d'assimilació de la República de Turquia, i uns altres a aquelles persones i fundacions que, de forma voluntària o professional, impartiran classes d'aquesta llengua a les seves poblacions.

El període global del projecte és d'un any dividit en tres etapes:

- fase preparatòria i de recerca (tres mesos)
- fase d'elaboració dels llibres (sis mesos)
- fase d'edició i difusió del material (tres mesos)

1.2. Palestina

1.2.1. Formació dels joves refugiats i desplaçats palestins en perspectiva històrica i drets humans per a la millora de la governabilitat democràtica

Durant el 2008 s'ha continuat desenvolupant el projecte de col·laboració entre CIEMEN i l'associació BADIL, que treballa pels drets dels refugiats, ubicada a Betlem (Cisjordània, Palestina) per a la formació de joves refugiats i desplaçats palestins. El projecte, iniciat ja el 2006, ha estat subvencionat pel Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

L'objectiu del projecte és incrementar l'apropament entre israelians i palestins mitjançant la creació de ponts de diàleg per construir la pau.

El projecte té dues vessants:

- a) activació i formació dels joves per millorar la capacitat dels joves refugiats i desplaçats palestins per a la defensa dels seus drets i la construcció de la democràcia;
- b) organització i mobilització dels joves formats perquè donin suport a les activitats commemoratives previstes durant el mes de maig amb motiu de la *Nakba*.

Els beneficiaris del projecte són els membres i voluntaris de les organitzacions de les comunitats de refugiats i desplaçats palestins de la Franja de Gaza i Cisjordània. Les activitats han beneficiat directament 300 joves d'entre 13 i 17 anys, en igualtat de gènere. Aquests joves són, a la vegada, transmissors d'aquesta formació entre la resta de joves de les diferents organitzacions, cosa que comporta una socialització de la informació i fa que l'impacte sobre la població sigui més ampli.

1.2.2. Creació del Centre d'Estudis i Documentació de la Nakba

Per enfortir les relacions amb la contrapart del CIEMEN a Palestina, BADIL, hem iniciat un nou projecte, finançat per l'Agència Catalana de Cooperació al

Desenvolupament, de cara a una futura creació del museu de la Nakba, com a reconeixement de la memòria històrica. La primera part del projecte consisteix en una recerca exhaustiva de nous documents, llibres, fotografies, documentals..., de forma coordinada amb les persones que elaboren la web *Palestineremembered* (www.palestineremembered.com/), per a la creació del Centre d'estudis i documentació de la *Nakba* i, alhora, per millorar la biblioteca i arxius actuals de BADIL.

També està prevista la producció de nous materials sobre refugiats i desplaçats palestins d'avui i la millora dels ja existents. En aquesta primera fase s'obrirà la biblioteca i arxius de l'oficina de BADIL a consultes lliures i es preveu també la digitalització de tota la documentació existent. Paral·lelament a aquestes activitats es continuaran fent acompanyaments a persones estrangeres en viatges d'estudis pel territori de la Palestina històrica, autosubvencionables com a formació dels visitants. Amb el desenvolupament del Centre d'estudis s'aniran desenvolupant conceptes i formes de construcció del futur museu de la Nakba.

2. PROGRAMES DE SENSIBILITZACIÓ

2.1. Col·laboració amb l'associació AFRICAT

El CIEMEN està col·laborant de forma consorciada amb l'associació AFRICAT, associació catalana i africana de cooperació, en el projecte "Promoció i foment de les cultures africanes com a eina de diàleg intercultural mitjançant contes africans i metodologies de resolució de conflictes", subvencionat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i iniciat el 2007.

Durant el 2008 s'han fet entrevistes a persones immigrades procedents de l'Àfrica occidental (en particular de Gàmbia i Senegal) sobre les estratègies emprades pels seus grups ètnics respectius per a fomentar, mantenir i consolidar la pau. La informació extreta d'aquestes entrevistes s'ha complementat amb lectures d'obres especialitzades, a fi de definir millor el marc teòric general de la prevenció i la resolució pacífica dels conflictes en els grups ètnics escollits (i per extensió en altres grups semblants).

Actualment estem treballant en el redactat dels llibres fruit de les entrevistes: un per a adults i un altre per a infants.

El contingut del primer es vertebrava al voltant de tres eixos principals: l'anàlisi de les metodologies africanes de la pau, l'examen de la possible contribució d'aquestes metodologies a la temàtica de la pau i la presentació d'una bibliografia comentada sobre la problemàtica de la resolució de conflictes. El llibre adreçat als infants contindrà contes africans i explicacions de les ètnies africanes. Totes dues obres seran publicades a l'abril de 2009.

2.2. Activitats "Amb Palestina al cor"

Coincidint amb el 60è aniversari de l'expulsió de la població palestina d'Israel (*Nakba*), les organitzacions catalanes que treballem per i amb Palestina (RAI, SCI, Nexes, Diomira, Xarxa d'Enllaç amb Palestina, CJB, Associació Catalana per la Pau, ACSUR Las Segovias, Sodepau, NOVA, Comunitat Palestina de Catalunya i Pallassos Sense Fronteres, a més del CIEMEN) ens vàrem agrupar sota el lema: "Amb Palestina al cor" i, al llarg de l'any, s'han fet una sèrie d'activitats en commemoració del 60è aniversari de la *Nakba* (expulsió de la població palestina d'Israel al 1948). Les activitats que s'han dut a terme durant el 2008 són:

- 14 i 17 de maig. Jornades reivindicatives en motiu del Memorial de la *Nakba*: el 14 de maig, a l'auditori del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), on va tenir lloc un acte polític amb diferents xerrades i col·loquis, i el dissabte 17 de maig, al Parc de l'Estació del Nord, on es va realitzar una marató d'espectacles adreçats a tota la ciutadania; joves, infants i famílies. 24 de setembre. Festes de la Mercè. Activitat festiva i reivindicativa organitzada durant les festes de la Mercè de la ciutat de Barcelona, en l'espai que el CJB disposà a la Fira d'Entitats.

L'activitat va consistir en una xerrada sobre la situació palestina, per part de testimonis diversos, per tal de donar-la a conèixer des del punt de vista de l'experiència de l'ocupació israeliana, alhora que es difonia la part

amable de la seva cultura i les seves tradicions. Durant la jornada, amenitzada amb música àrab en directe i berenar amb te i pastes, es va llegir el manifest de la Campanya, es varen realitzar actuacions i exposicions de fotografies, i es va passar el documental realitzat durant l'activitat de sensibilització anterior.

- 28 de novembre. Organització d'un seminari sobre estratègies de resistència no violenta a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, consistent en una sèrie de ponències per part de personalitats expertes en el tema: Neta Golan, de l'International Solidarity Movement; Cristina Ruiz, d'Alquds Màlaga; Alejandro Pozo i Albert Caramés, de Justícia i Pau i Escola de Cultura de Pau; Pep Torn, de la Xarxa d'Enllaç amb Palestina; Hazem Jamjoum, de la Campanya Palestina BDS a l'Estat d'Israel; Liliana Córdoba, de la Xarxa Internacional de Jueus Antisionistes, i Victoria Brittain, de la London School of Economics.

2.3. Documental sobre els moviments indígenes a l'Índia Janadesh: veredicte popular

El 2008 havia de ser l'any en què havia de sortir a la llum aquest documental que el CIEMEN coprodueix. Per manca d'altres fonts de finançament, però, no ha estat possible. Malgrat això, els preparatius per al muntatge final han continuat avançant (visionat, transcripció i traducció d'entrevistes, guió final, etc.). A l'espera que finalment es pugui muntar durant el 2009, hi ha disponible un tràiler de 6 minuts en què se n'expliciten la trama, els continguts i els personatges. El tràiler va ser escollit per un jurat per participar al mercat de documentals MediMed 2008 (www.medimed.org) durant el mes d'octubre.

COMUNICACIÓ CORPORATIVA

El departament de comunicació s'ha dedicat a dues tasques principals: informar la premsa de les activitats del CIEMEN i posar en contacte periodistes amb membres de l'equip.

Pel que fa al primer aspecte, els principals esdeveniments que han demanat la implicació del departament de comunicació del CIEMEN, mitjançant convocatòria als mitjans, enviament de material, trucades als periodistes, seguiment de la difusió i fer les fotografies per a l'arxiu, són els següents:

- Lliurament dels guardons CIEMEN, el 25 de gener.
- Dia d'Acció Global, acte de l'FSM descentralitzat, el 27 de gener.
- Presentació de *Nationalia* a València, el 2 de febrer.
- Conferència de Raji Sourani, el 5 de febrer.
- Acte del CIEMEN, Linguamon i PEN Club a Ginebra, el 18 de juny.
- Intervenció d'Aureli Argemí a l'ONU (Ginebra), el 17 de setembre.
- Roda de premsa de valoració de l'acte a Ginebra, el 26 de setembre.
- Conferència "Identitat, Europa, Mediterrània", el 2 d'octubre.
- Acte commemoratiu Abat Escarré, el 21 d'octubre.
- Conferència d'Abdullah Demirbas, el 5 de novembre.
- Roda de premsa de presentació de l'Espai a l'FSM, el 14 de novembre.

D'altra banda, s'han gestionat alguns contactes entre mitjans de comunicació i membres del CIEMEN. Alguns exemples d'això són l'entrevista d'Aureli Argemí amb Rita Marzoa, del programa *Solidaris*, de Catalunya Ràdio, així com la seva participació a l'espai *Si No Fos*, de la mateixa emissora, o l'entrevista de Carles Riera a *Esplugues TV*.

Aquest departament ha centralitzat també el contacte amb el món editorial per a gestionar les demandes de publicacions per a l'apartat de ressenyes de la revista *Europa de les Nacions* i per al centre de documentació. També s'ha ocupat de l'elaboració d'alguns continguts per a la revista (ressenyes editorials, entrevistes, etcètera).

Finalment s'ha encarregat també de l'actualització dels continguts de la pàgina web amb la publicació de notícies i actes d'agenda sobre l'entitat.

GUARDONS

Lliurats

L'entitat ha celebrat la XIX edició dels guardons CIEMEN a dues persones que tenen una llarga trajectòria en la defensa dels drets individuals i col·lectius de les nacions sense estat. Dues persones que, segons consta en l'acta de concessió, "han coincidit en el fet de defensar, davant les instàncies judicials i les institucions jurídiques internacionals, els drets de les nacions i pobles sense estat i els de les persones que lluiten pel seu reconeixement, fent del dret i de l'advocacia un instrument per a la defensa de la plena democràcia, dels drets humans i dels drets col·lectius dels pobles".

El guardó nacional va ser per a August Gil Matamala, advocat català en exercici des de 1960 fins al 2007, especialitzat en el camp penal i laboral. Al llarg de la seva trajectòria professional ha intervingut en diversos processos en defensa de catalans i persones membres d'altres nacions sense estat, jutjades per les seves posicions a favor de les llibertats, així com en procediments davant del Tribunal Europeu de Drets Humans d'Estrasburg.

El guardó internacional CIEMEN fou lliurat a Verena Graf, de nacionalitat suïssa, secretària general de la Lliga Internacional per a la Defensa i l'Alliberament dels Pobles. Ha participat especialment en nombroses iniciatives de resolució de conflictes a la llum del respecte als drets dels pobles, en especial del respecte al dret d'autodeterminació i ha merescut el sobrenom de "la veu dels sense veu" atesa la seva labor en la defensa dels drets dels pobles marginats al Consell Econòmic i Social de l'ONU.

L'acte de lliurament tingué lloc el 25 de gener a la Sala d'Actes Abat Escarré.

Rebutts

El president de l'entitat, Aureli Argemí, ha estat distingit a Udine (Friül) amb el guardó «Asino d'Oro», per l'Associació friülana Colonos, per la tasca perseverant i sense fer soroll a favor dels drets dels pobles.

